

Stefan Cichy

Sprawozdanie z obrad sekcji liturgicznej

Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 10, 368-369

1977

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIE Z OBRAD SEKCJI LITURGICZNEJ

Posiedzenie Sekcji Liturgicznej Kongresu Teologów Polskich było jednocześnie 14 Seminarium Naukowym wykładowców liturgiki w Polsce. Obrady sekcji miały miejsce w dniach 14 i 15 września 1976 r. Przewodniczył im ze względu na nieobecność ks. doc. W. Schenka, przewodniczącego, sekretarz sekcji ks. dr Wojciech Danielski.

W pierwszym dniu uczestnicy spotkania wysłuchali dwóch referatów. Ks. prof. A. Szafranski z Lublina mówił na temat: *Bóg Ojciec w liturgii*. Po przedstawieniu nauki dogmatycznej o Trójcy Świętej mówca ukazał, jak w liturgii obecny jest i przeżywany Bóg Ojciec. Referent ograniczył się zasadniczo do ukazania obrazu Boga Ojca w modlitwach wstawienniczych niesporów i laudesów nowej Liturgii Godzin. W tych modlitwach widoczne jest stałe nawiązywanie do Boga Ojca, od którego wszystko pochodzi i do którego wszystko zmierza.

Drugi referat na temat: *Modlitwa przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie* wygłosił ks. dr B. Margański z Tarnowa. Wyjaśnił on najpierw sens formuły: „*a Patre per Filium in Spiritu Sancto ad Patrem*”. Następnie przedstawił, na czym polega pośrednictwo Chrystusa w liturgii, by z kolei podkreślić, że Chrystus obecny w liturgii to Pan — *Kyrios* tajemnicy paschalnej. Na koniec referent omówił bazując na tekstach Nowego Testamentu znaczenie terminów: *per Christum, cum Christo, in Christo*.

W drugim dniu obrad w miejsce planowanego referatu o Duchu Świętym w liturgii wygłoszony został referat na temat: *Modlitewna interpretacja psalmów w Liturgii Godzin*. Autorem jego był ks. dr W. Danielski. Mówca podkreślił, że od pierwszych wieków starano się nadać psalmom sens chrystocentryczny. Dopatrywano się w nich głosu Chrystusa i głosu skierowanego do Chrystusa. Referent przytoczył szereg przykładów modlitewnej interpretacji psalmów w starych brewiarzach krakowskich i zaznaczył, że w nowej liturgii Godzin istnieje trzy rodzaje pomocy dla przetworzenia psalmów w modlitwę chrześcijańską. Są to: tytuły psalmów, sentencje z Nowego Testamentu lub Ojców Kościoła zachęcające do modlitwy w sensie chrystologicznym i antyfony. W dodatku do Liturgii Godzin (V tom) znajdują się znane z tradycji kolekty po psalmach, będące podsumowaniem zawartych w nich myśli. Te modlitwy po psalmach budzą najwięcej nadziei na ożywienie Liturgii Godzin. Omawiane zagadnienia ilustrował prelegent pracami zasłużonych na tym polu liturgistów.

W dyskusji postulowano opracowywanie w przyszłości zagadnień szczegółowych oraz podano szereg uzupełniających refleksji w związku z wygłoszonymi referatami. Przedstawiono także propozycje tematów na następne spotkanie wykładowców liturgiki, które ma się odbyć w dniach 13 i 14 września 1977 r. Ks. bp Jakiel, przewodniczący Komisji Liturgicznej Episkopatu Polski, wyraził życzenie, by zająć się misterium śmierci chrześcijanina, gdyż w druku jest już rytuał pogrzebowy.

W komunikatach ks. dr W. Danielski poruszył następujące sprawy: 1. Informacja o wydanych książkach i skryptach z dziedziny liturgiki. 2. Sprawa opracowania haseł do Encyklopedii Katolickiej. 3. Kwestia nowej redakcji Biuletynu odnowy liturgii w *Collectanea Theologica* (dotychczasowy redaktor ks. doc. Blachnicki prosił o zastąpienie go po 10 latach pracy nad tym biuletynem). 4. Prace badawcze z dziedziny liturgiki prowadzone w seminariach duchownych, wyszukiwanie uzdolnionych i kierowanie ich na studia specjalistyczne (wykładowcy liturgiki są zwykle przeciążeni wykładami, pracami w Komisjach

Liturgicznych i innymi zajęciami, dlatego trzeba im pomocników). 5. Kwestia tematyki prac magisterskich pisanych w seminariach (sekretarz Sekcji prosił o przekazywanie mu na bieżąco opracowywanych tematów z liturgiki).

Ks. biskup Jakiel i o. dr Fr. Małaczyski OSB poinformowali uczestników spotkania o pracach Komisji Liturgicznej Episkopatu (przygotowuje się tłumaczenie Liturgii Godzin i Mszału Rzymskiego, w druku jest VI tom lekcjonarza mszalnego, w przygotowaniu VII tom tej książki). Ks. biskup Jakiel apelował, by kleryków w seminariach wychowywać w duchu *sentire cum Ecclesia*.

Ks. doc. W. Swierzawski z Krakowa zapowiedział, że w przyszłym roku planuje się urządzić w Krakowie sympozjum interdyscyplinarne na temat: *Liturgia i semiotyka*.

Poruszona została także sprawa modlitw eucharystycznych dla dzieci. Ks. biskup Jakiel poinformował, że dyrektorium o mszach świętych dla dzieci zostało już przetłumaczone i zatwierdzone przez Konferencję Episkopatu Polski, natomiast modlitw eucharystycznych do mszy św. dla dzieci Konferencja Episkopatu nie otrzymała jeszcze z Rzymu.

Poruszona została także sprawa modlitw eucharystycznych dla dzieci. Ks. biskup Jakiel poinformował, że dyrektorium o mszach świętych dla dzieci zostało już przetłumaczone i zatwierdzone przez Konferencję Episkopatu Polski, natomiast modlitw eucharystycznych do mszy św. dla dzieci Konferencja Episkopatu nie otrzymała jeszcze z Rzymu.

Ks. Stefan Cichy

Słaskie Studia Historyczno-Teologiczne X (1977)

SPRAWOZDANIE Z OBRAD SEKCJI PASTORALNEJ

Sekcja pastoralna rozpoczęła swoje obrady w pierwszym dniu Kongresu zagajeniem przez przewodniczącego, ks. doc. Romualda Raka, który m. i. wskazał na konieczność uzupełnienia wykładów ogólnych Kongresu Teologów Polskich wykładami o Bogu i to nie tyle o Bogu jako źródle, ile jako celu wszelkiego działania. Stąd wybrane zagadnienia, które były przedmiotem referatów i dyskusji.

Referat pierwszy wygłosił ks. prof. dr Fr. Woronowski z Łomży. Temat: *Prymat miłości Boga w duszpasterstwie*. Prelegent ujął swój referat w trzech częściach. W części I wskazał na przyczyny odejścia od Boga wielu jego zwolenników. Przyczyną zasadniczą jest sformalizowanie chrześcijaństwa, które przestało być autentyczne przez brak wiary lub brak czynnej miłości. Obserwuje się dzisiaj liczne wypadki słabej wiary, i wiary bez czynnej miłości.

W części II Referent zastanowił się nad odpowiedzią na pytanie: Jak zmierzać w świecie współczesnym do tego, by Lud Boży miłował Boga ponad wszystko, a potem bliźniego swego jak siebie samego? Osiągnięcie tego celu będzie możliwe tylko wtedy, jeżeli nastąpi zasadnicze przestawienie *duszpasterstwa*, które musi stać się integralnie charytatywne, a które będzie polegało na świadomości wiernych, że posłannictwo chrześcijańskie to udział w miłości Boga, która skonkretyzowała się w Chrystusie. Stąd wyłaniają się całe zespoły zadań, które nie mogą ograniczyć się tylko do czynienia miłosierdzia czy jałmużnictwa, ale obejmą: